[Etunimi Sukunimi]

Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

HE +319/2022 ja HE +328/2022

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetun lain 59 §:n muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi

Hallituksen esitys eduskunnalle 328/2022 vp Hallituksen esitys laiksi sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetun lain 59 §:n muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi annetun hallituksen esityksen (HE 319/2022 vp) täydentämisestä

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy kiittää mahdollisuudesta lausua lakiesityksistä ja pitää esityksiä pääosin kannatettavana.

Ehdotukset Lapin ja Etelä-Savon hyvinvointialueiden ympärivuorokautisen päivystyksen järjestämiseen

Päivystyksen asianmukainen järjestäminen on yksi hyvinvointialueen keskeisimmistä tehtävistä. Laissa sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta Lapin ja Etelä-Savon hyvinvointialueille on annettu erillinen oikeus toteuttaa ympärivuokautinen yhteispäivystys useammassa kuin yhdessä toimipisteessä vuoden 2032 loppuun asti.

CC BY

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
www.hyvil.fi
etunimi.sukunimi@hyvil.fi
Y-tunnus: 3324881-1

Välfärdsområdesbolaget Hyvil Ab
www.hyvil.fi
fornamn.efternamn@hyvil.fi
FO-nummer: 3324881-1

Nyt annetussa esityksessä aikaraja poistettaisiin ja päivystysyksiköiden määrä rajattaisiin kahteen. Lapin ja Etelä-Savon hyvinvointialueiden erilainen kohtelu perustuu eduskunnan lausumaan.

Hyvinvointialueiden itsehallinnon näkökulmasta on tärkeää, että kaikilla hyvinvointialueilla on yhtäläiset mahdollisuudet vastata väestönsä palvelutarpeeseen voimavarojensa ja toimintaa ohjaavan lainsäädännön puitteissa. Osassa muita hyvinvointialueita on merkittävää poliittista painetta ympärivuorokautisen yhteispäivystystoiminnan laajentamiseen Lapin ja Etelä-Savon mallin mukaisesti.

Henkilökuntapula vaikeuttaa tällä hetkellä päivystystoiminnan järjestämistä kaikkialla Suomessa. Koska päivystyksestä kokonaisuutena on sovittava yhteistyösopimuksessa, päätös enemmän kuin yhden päivystysyksikön ylläpitämisestä tai päivystysyksikön erikoisalakohtaisesta palveluvalikoimasta ei ole yksin Lapin ja Etelä-Savon hyvinvointialueen tehtävissä, vaan asiasta sovitaan yhteistyösopimuksessa yhteistyöalueen hyvinvointialueiden kesken. Useiden ympärivuorokautisten päivystyspisteiden ylläpito joillain hyvinvointialueella, ei saa johtaa tilanteeseen, että kyseisten hyvinvointialueiden päivystystoiminnan ylläpito vaarantaa muiden yhteistoiminta-alueen hyvinvointialueiden edellytyksiä toteuttaa oman väestönsä terveydenhuoltoa parhaalla mahdollisella tavalla. Riittävän ja osaavan henkilökunnan -erikoislääkäreiden ja sairaanhoitajien - heikko saatavuus vaarantaa mm. hoitotakuun toteutumista ja henkilökunnan sitominen päivystystyöhön useampiin toimipisteisiin, vähentää päiväaikaiseen toimintaan käytettävissä olevaa henkilökuntaa. Merkittävää parannusta erityisesti korkeasti koulutettujen ammattilaisten saatavuuteen ei ole lähivuosina odotettavissa. Siksikin ympärivuorokautisten yhteispäivystysten määrää on välttämätöntä tarkastella myös valtakunnallisena kokonaisuutena.

Ehdotukset Lapin ja Etelä-Savon hyvinvointialueiden ympärivuorokautisen päivystyksen rahoitukseen

Hyvinvointialueiden rahoitus perustuu yleiskatteelliseen rahoitusmalliin, johon nyt hallituksen esityksessä esitettään erillistä lisämäärärahavarausta vuosille 2024-2027 turvaamaan Savonlinnan ja Länsi-Pohjan sairaaloiden ympärivuorokautisen yhteispäivystystoiminnan. Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy pitää kannatettavana sitä, että alueelliset erityispiirteet otetaan huomioon hyvinvointialueiden rahoituksen kriteerejä määritellessä. Rahoituksen tulisi kuitenkin olla hyvinvointialueiden itsehallinto huomioon ottaen yleiskatteellista eikä kohdentua tiettyjen rakenteiden ylläpitämiseen. Rahoituksen tulisi myös kohdella kaikkia hyvinvointialueita samalla tavalla samanlaisissa tilanteissa.

Hyvinvointialueiden riittävien toimintaedellytysten turvaaminen tapahtuu parhaiten kehittämällä hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain mukaista kaikille hyvinvointialueille suunnattua yleiskatteellista rahoitusjärjestelmää.

Ehdotukset hoitopaikanvalintaa koskevaan lainsäädäntöön

Esityksessä ehdotetaan tehtäväksi hoitopaikan valintaa koskevaan lainsäädäntöön pääosin teknisluonteisia tarkistuksia terveydenhuoltolakiin, sosiaalihuoltolakiin ja kotikuntalakiin. Hyvil katsoo, että lakiesityksessä esitetyt muutokset tarkentavat ja selkeyttävät lainsäädäntöä nykytilaan verrattuna ja näin ollen helpottavat hyvinvointialueiden hallinnollista taakkaa ja lisäävät kansalaisten yhdenvertaista kohtelua.

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy

Sari Raassina
Sami Uotinen

Hallintoylilääkäri
Johtava lakimies

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
www.hyvil.fi
etunimi.sukunimi@hyvil.fi
Y-tunnus: 3324881-1

Välfärdsområdesbolaget Hyvil Ab
www.hyvil.fi
fornamn.efternamn@hyvil.fi
FO-nummer: 3324881-1